

Externe Competitie 2023/24

De Juiste Z 1 - Venlo I klein

Door Nico van der Hoogt

Hitchcock in Helden

Kerkeböske in Helden. Plaats van handeling van de jaarlijkse slotronde van de Lisb. bronsgroene schaakcompetitie. Plukjes dan wel individuele schakers – je herkent ze uit duizenden – van een bont pluimage schuifelen, veelal wat aarzelend de plaatselijke gemeenschapsafspanning binnen. Jong, oud, stram en soepel krioelt al vlot dooreen. De bloem van de Limbosche schaakscène. De meesten licht nerveus, een begroeting van en kwinkslag naar oude bekenden hier en daar. Dringend aan de tafel alwaar drankfiches aan de man worden gebracht. Aan de man ja, want tja, deze kunne blijft toch ook hier die schaakscène domineren.¹ Vervolgens wordt er fluks de bar opgezocht om de eerste koffie te downloaden. Eentje begint maar gelijk te smullen van meegebrachte boterhammen. Met kaas zo te zien. En dan, waar moeten we zijn? Tegen wie spelen we eigenlijk vandaag? Heb jij nog een pen voor mij? Mijn vrouw is de mijne vergeten klaar te leggen... Verrek, daar loopt xxxx! Ik dacht dat die gestopt was. O, met roken? En, hoe gaat dat Siciliaans ook weer? Weet jij waar hier ergens de wc's zijn? Tot slot spot ik een verdwaalde, binnengelopen biljarter. Hij heeft geen keus² en moet het pand onverrichter zake verlaten...Dit zijn zo

¹ Maar wij hebben Ololi!

² Keus, niet: *keu*'s. Die had hij wèl.

enige flarden van de eerste indrukken die ik, ook al koffiedrinkend, aan de bar mocht optekenen.

Dat er later op de dag nog een andere, virtuele gast het Böske zou binnenwandelen, kon ik toen nog niet vermoeden. Wie dat was, vraagt u natuurlijk. Wel, dat was niemand minder dan... Hitchcock. Sir Alfred *himself*. *Master of suspense*.³

De meester van de zingende zenuwzaag:

*Chess, you say? Let me not laugh!
Bloody dull game, guys!*

Geen schaakliefhebber dus, die Alfred. Wat hem die dag toch naar Helden bracht, wordt in de loop van dit verslag duidelijk. Hopelijk.

Kansberekening

Mijn trouwe lezers weten nog wel dat ik de Venlose aanspraak op het predicaat "Limburgs Beste" in de vorige terugblik betitelde als een *waterkansje*. Er moest dan worden voldaan aan een tweetal voorwaarden:

- A. Venlo 1 klein wint **dik**
- B. Nummers 1 en 2, Heerlen en Schaesberg spelen gelijk: 3-3

Eerst maar even de B-factor. Hoeveel mogelijke, verschillende uitslagen heeft een zes borden schaakéquipe wedstrijd?

³ Het Engels is hier nuttig en eenmalig toegestaan.

En wat is het aantal mogelijkheden daartoe van een 3-3?

Huisvlijt berekeningen leverden op dat er 13 verschillende scores uit zo'n reguliere krachtmeting kunnen rollen. (Bijv.: 0-6). Die kunnen dan weer op 32 manieren middels gelijk remises en winst of verlies tot stand worden gebracht.

6-0 (2), ½-5½ (2), 1-5 (4), 1½-4½ (4), 2-4 (6), 2½-3½ (6), 3-3 (8)!

Verrassenderwijs is de 3-3 uitslag dus het kansrijkst. (Ik ben dan ook een typisch alfa mannetje.) Vanzelfsprekend dient er nog wel de zgn. Elo coëfficiëntie factor (ecf) te worden ingecalculleerd.

Team Heerlen: Elo 1987 → ecf: 1,06

Team Schaesberg: Elo 1866 → ecf: 0,93

Zeker, droog rekenwerk maar van groot belang, zo zal blijken! Verder is natuurlijk ook de fijnstof factor van belang, zoals onlangs bleek uit een onderzoek van de Maastrichtse Universiteit.⁴ Hoe groot is de gevoeligheid van de onderscheiden schaker hiervoor? Objectieve, te meten criteria ontbreken voorshands...

Hoogste tijd om even te ontspannen. Op hoogte in Tibet...

Ik wil hier een schaakclub oprichten, want mijn fijnstof meting is nu nul. Doe je mee?

Leuk en aardig allemaal, maar eerst even conditie A: Venlo 1 k moet (dik) winnen.

De Partijen

Omdat Peter die dag verstek moest laten gaan, kon Bas die dag zijn gedroomde positie van niet-spelende kapitein niet innemen. Hij moest aan de bak!

Bord 5

Wit: Bas van der Grinten

Zwart: Jean Spee

Bas pakt de zwarte Aljechin op zijn eigen wijze aan. **1.e4 Pf6 2.e5 Pd5 3.Lc4** (!?) Daar waar hele volksstammen met 3.d4 voortgaan. Onschuldig, wel verassend.

Stelling:

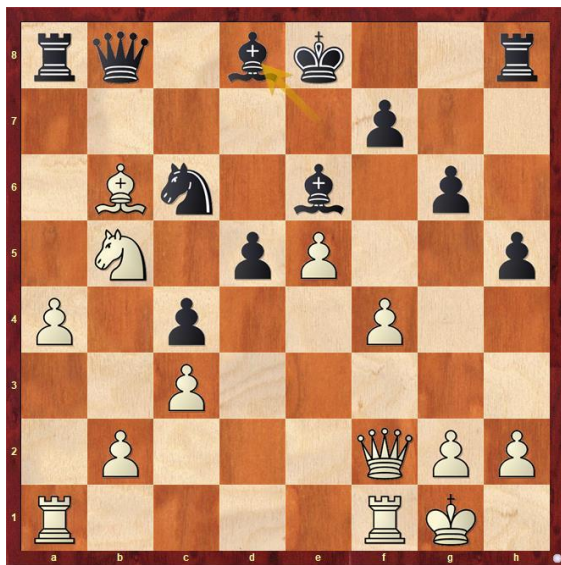

3...Pb6 4.Lb3 c5 5.c3 Pc6 en er kan geschaakt worden. En dat doen zij dan ook. Er ontrolt zich een redelijke schaakpot, waarin Bas licht in het voordeel geraakt. Tot het zaakje ineens ontploft.

Stelling na **23...Pc4 24.Dc1**

⁴ Zie verslag Reuver-Venlo van 2 mei j.l.

Ok. Na 15.Lc2 is er niets of niemand aan het handje. Maar dat is buiten moedige Mick gerekend die alles en iedereen weet te verrassen middels: **15.Lxb5 (!?) axb5 16.Pxb5 Db8** en staat dan volgens Fritz' oordeel verloren. De twee gesnackte pionnen compenseren de kwijtgespeelde loper niet. Eenvoudig blijft het echter ook niet. Ololi weigert namelijk in het vervolg de korte rok aan te trekken, waardoor Mick tegenspel ontketenen kan. Zeker wanneer O. voortzet met **20...Le7-d8** ? Kijkt u maar:

En nu kan M. met **21.Lxd8 Pxd8 22.Dc5 Pb7 23.Db4** de Zwarte Monarch verhinderen tot de 0-0. In het echt, en ook niet slecht: **21.Sd6+ Kd7 22.Lc5** (Lxd8!) en Mick doet weer mee. **22.Lc5 Ta5 23.Kh1 h4 24.Tfd1 h3?** Een *Ausrutscher* van onze topvrouw. (24...Db3! Houdt wat voordeel vast) O,o,o, Ololi! Stelling:

Onmiddellijk slaat Mick toe: **25.Sxc4! hgx2+ 26.Kg2 Txc5?** (Db3→0.00 Fr.) **27.Dxc5 Da7 28.Dxa7** met nu een plus voor de *Anziehende* ! Die zelfs uitgroeit tot winstproporties na **31.c4** Ai, ai!! Stelling:

31...d4 welhaast gedwongen. **32.Txd4** hier evenwel gaat Mick weer lichtelijk uit de bocht. 32.Pc2 was nòg sterker. **32...Lb6 33.Td6+ (c5!) Kb7 34.Sd5 Lc5 35.Td8 (?) Sc6** en plots zit Mick weer wat in de penarie. **36.Te8 (b4) Tg4 + 37.Kh1 Lf5** en de bordjes zijn weer verhangen. **38.h4** De pretparkmachine-rie dendert door:

Stelling:

Nu is 38...Sd4! dodelijk. Na **38...Le4+ 39.Kh2 Lf2 40.Th8 Sd4** met mat in 5 kwam de dodenrit piepend en knarsend tot stilstand. 0-1. Oef!!

Als u van dit spektakel bijgekomen bent, ga ik verder met John. Ook hij leek met Frits in een kleine achtbaan – zeg maar zevenbaan – te zijn beland.

Bord 6

Wit: Frits Werts

Zwart: John de Laat

Zij zochten hun vertier in een Franse Tarrasch. Dat gaat een tijdje goed. Tot het zwarte wagonnetje uit de rail loopt na **12...e5 ?** (weer dat e5!)

Stelling.

Genadeloos licht het rode lampje van de elektronische assistent op die 13.Pc3 of Pf4 met winnend voordeel aanprijst. Ook het gespeelde **13.dxe5 Pdx5 14.Pxe5 Pxe5 15.Pf4 0-0 16.Pxd5 Dd6** doet zeer goede witte zaken.

Stand:

Geen noodrem kan nu op tegen 17.Lf4, immers hangt ook Dh5 donker dreigend in de lucht. Maar de Venlo speler ontsnapt na: **17.Pxf6 ? Dxf6 18.f3 Td8** en het staat weer in balans. Er volgt daarna een wat wilde fase waarin Frits wat kwistig met zijn materiaal omspringt. Na wat loopings en kurketrekkers staat hun karretje stil na: **29.Taxd1** (sloeg daar een toren)

Stelling!

Waarschijnlijk licht confuus van hun duizelingwekkende rit, stapten beiden uit en werden opgelucht handen geschud: ½-½. Op zijn beurt komt Frits hier goed weg, na 29...Tc2+ kan John onbekommerd voor de winst gaan.

Nou, Klaartje, dit is klein bier bij een schaakpot!

Goed. Tussenstand 2½ voor Venlo. Maar blijft dat zo?

Tijd voor:

Bord 3

Wit: Olaf P. Cliteur

Zwart: Tom Koolen

Beiden openen middels wat ongebruikelijke wegen: **1.Pc3 d5 2.e4 d4 3.Pe2 e5 4.Pg3** En verder. Door mijn hulpje F. enigszins badinerend gekwalificeerd als: *onregelmatige openingen*. De wijsneus. Zelf meen ik hier een contraptie, 1.Pc3, van een Nederlandse schaker te herkennen. De opening is nl. vernoemd naar de Nederlandse meester Dick van Geet. (1932-2012). In de Scandinavische schaakwereld staat de opening ook bekend als de **Sleipnir**, naar het achtbenige paard van Odin, de Germaanse Godenbaas. Dat gaat een tijdje goed. Tot Tom plots op zet 14 onder de hoeven van het Godenros terecht komt...

Want speelt **14...Pe7-g6?**

Onheilsbeeld:

Hoefgetrappel met: **15.Pc4 Dc7 16.Pf5 Lf8 17.Ph4! Tg8 18.Dxh7 Pe7 19.Pf5 :**

Dat het allemaal tot zet 46 duurde mag bijna een Godsmirakel worden genoemd. 1-0 Het mythische octoros in beeld:

Schaakpaarden? Die moet ik niet!

Da's 3½ punt. Het blijft goed gaan. Blijft dat zo? Want nu volgt:

Bord 4

Wit: Pierre Gendarme

Zwart: Nico van der Hoogt

Ik wist Pierre die dag met het Frans te verrassen. Nee, niet met die opening. Met: "Alors, Pierre, qu'est ce que tu veux boire?" Die was ingevlogen vanuit Wallonië. Er ontspan zich 20 zetten lang een correctie versie van een Konings-Indiër. Dan zet Pierre een kleine stap van het rechte pad:

Stelling na **21.f5** (?)

Dat vraagt om 21...gxf5 Wit kan niet goed met 22.exf6 terugslaan, wegens 22...Lxc4! 23.Txc4 Pxc4 24.Lf2 cxb4 met zwart als lachende tweede. Analysedia!

Spijtig genoeg kwam ik suboptimaal uit de hoek met **21...Ld7** en na **22.f6 Lh8** staat de raadsheer voorlopig geparkeerd in het hoekje. Met een koen kwaliteitsoffer wordt die later uit zijn kerker verlost en kom ik weer volledig terug in de partij. Er wordt weer lekker geschaakt, het hersenpenke kraakt, totdat Pierre na **37...Pxc1** (sloeg een toren) uitpakt met *une grosse surprise*; hij... geeft op. *Regardons la position.*

"*Mais pourquoi?*", waarom toch, wist ik nog uit te brengen. Weliswaar gaat het witte boertje op f4 verloren na 38.Pxa3 Pe2+ 39.Kf2 Pxf4 maar er is nog genoeg wit tegenspel voorhanden.

Met dit cadeautje komen we op 4½ punt. Nu onze topman Rainer nog...

Bord 1

Wit: Rainer Montignies

Zwart: Paul Bokern

Lange tijd speelt Paul soepel mee in Rainers geliefde dubbel fianchetto witte koningsindier. De klad komt er in na : **25...c6?** Dat compromitteert de zwarte damevleugel en Rainer slaat *rücksichtslos* toe. Eerst een overzicht na **25...c6**

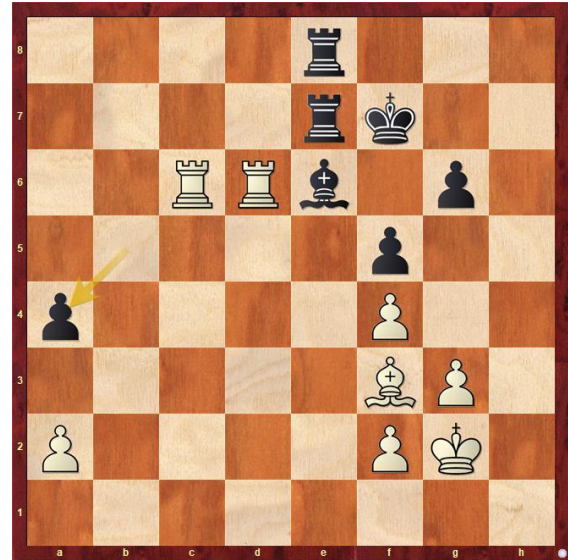

Na **26.Lf3 Td7? 27.Sa4 b5 28.cxb5 cxb5 29.Sc5 (Sb6!) Tc7 30.Dxd6 Dxd6 31.Txd6**

Stellung:

Met groot voordeel voor onze man uit de *Samt- und Seidenstadt*, Krefeld. Toch wordt het nog even precair na **36...bxa4** (sloeg een *Bauer*)

Der Hammer was hier **37.Txe6 Txe6 38.Ld5 Kf6 39.Lxe6 Txe6 40.Txe6 Kxe6 41.Kh3!** geweest. Zwart is machteloos. R. kwam op de proppen met **37.a3 (?)** en met **37...Td7** had P. nog kunnen *kämpfen*. Na **37...Tc8 38.Txe6** werd de 1-0 genoteerd. En stond de Venlose zege als een huis: $\frac{1}{2} - 5\frac{1}{2}$!

Daarmee werd dus ruimschoots aan de kampioensvoorwaarde A. voldaan.

Nu B. nog...

Alfred doet zijn intrede

Het is inmiddels half vijf n.m. geworden in het Kerkeböske en wijde omgeving. Aan de bar staan John en ik de lokale kwaliteit te testen van het tapbier. Die blijkt redelijk. Ondertussen is de strijd tussen de koplopers Schaesberg en Heerlen nog aan de gang. "Wat is de tussenstand?" vraag ik, onbevangen als ik ben. Die blijkt op dat moment... $2\frac{1}{2} - 2\frac{1}{2}$ te zijn met dus nog 1 pot te gaan.

U kent allen waarschijnlijk wel de iconische, ultieme horror douchescène in

Hitchcocks “*Psycho*”. Het gegil van Janet Leigh, het moordenaarssilhouet, het hakken met het mes en het bloed stromend naar het afvoerputje. De ijselijke vioolmuziek erbij...

Nou, dat sfeertje manifesteerde zich eveneens daar, in dat plattelandse Helten. En ging daar niet een vage rimpeling door het huis? Wie kwam daar binnen?

Bron: internet
Wij weten wie.

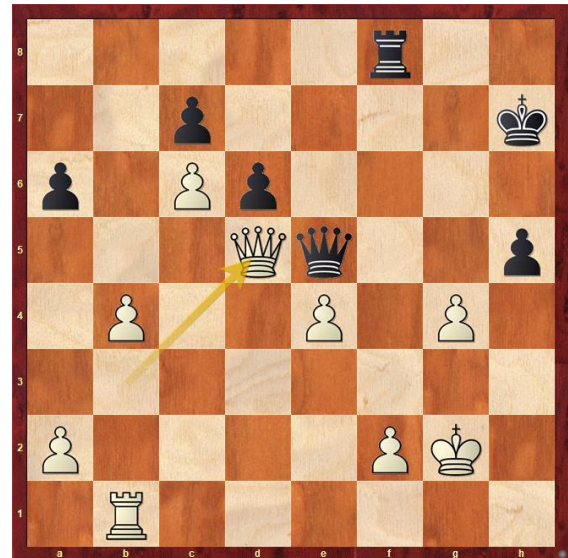
De ontknoping

Schaesberg-Heerlen met die dus alles beslissende, laatste pot te gaan. Die werd uitgevochten tussen:

Wit: Hans Jürgen Weyer (Heerlen)
Zwart: Rudi Seip (Schaesberg)

Beide mannen maken er een levendig en ondernemend potje van. Met wederzijdse, imposante opmarsen op resp. dame en koningsvleugel.⁵ Daarin heeft Hans-Jürgen lange tijd de wat betere papieren. Dan nadert op kousenvoeten de *alles entscheidende* 37ste zet van zwart na: **37.Db3-d5**
Stelling!!

⁵ Vanwege privacy regelgeving ga ik daar verder niet uitgebreid op in. Voor je het weet heb je een aanklacht aan je broek.

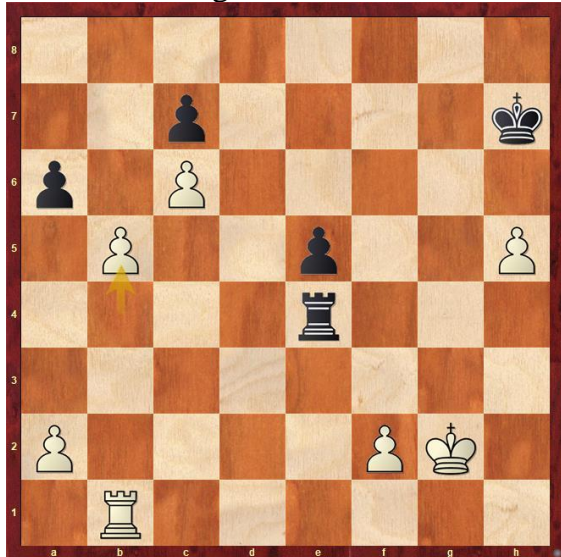

Het douche-bloed-mes gilmoment van de wedstrijd. Rudi staat onder een gigantische druk. Twee pionnen in de min. Aan beider bord een massa bloed beluste Kiebitze. Tijdnoed ook nog! Wat te doen? Kan R. zich hieruit nog redden?? *En ja, er blijkt een muizengaatje naar een geforceerde puntending mogelijk.* Ziet u het zelf? En belangrijker, ziet Rudi het? Heel het Kerkeböske en omstreken hield de adem in. Het muisje kan ontsnappen via: 37...Df4!! Na 38.Dxh5+ Kg7 39.Tb2 (enige zet) zijn er meerdere wegen die naar een remise leiden. Bijv. 39...Df3+ 40.Kf(g)l Dd1+ met altijddurend schaak. En het muisje piept er tussenuit... Ook een beeldschone variant: 39...Dc1 40.Tb1(c2) Dxb1(c2) Dg5+ en nu geeft wit perpetueel schaak. Dankzij die dekselse dreumes op c5 – maakt Dd7+ mogelijk – kan de Zwarte Majesteit niet ontsnappen! Remise dus? En Venlo 1 klein kampioen?

Neen. Want de kleine knager greep naar: **37...Tf4?** En werd verpletterd in de val: **38.Dxe5 dxe5** *Originalton Hans-Jürgen: “In Zeitnot hat Schwarz übersehen,*

dass das Zwischenschach T_xg₄+ wegen D_g3 nicht geht". En dat kloopt. 39.gxh5 Txe4 b5 nu is het eindspel reddeloos verloren.

Laatste ere-diagram:

En daarmee was Heerlen kampioen! Exit Alfred, Schaesberg en Venlo 1 k. Een verdiende titel, die in Heerlen met grote vreugde werd begroet.

Niet spelend teamleider die dag, Dennis van de Burgt mailde me later: *"Bedankt voor de felicitaties, het kampioenschap, alleen meer dan 85 jaar geleden lukte Heerlen dat, betekent persoonlijk veel voor mij."* Het zij hun dan ook van harte gegund!

[Dat kampioenschap was al weer van het seizoen 1939-1940. Venlo 1 speelde toen met: *J.Maas, Jos Opdenoordt, F.Müller, H.Dijkman, G.Smets, F.van Daelen, Leo Landuijt, A.Krijger, A.Kosman en L.Peters jr.*] (Bron: Mart Nabuurs)

Zo eindigde deze zenuwslopende schaakdag toch in een lichte deceptie voor de onzen. Maar als vicekampioen werd met opgeheven hoofd de aftocht geblazen!

Tot volgend jaar!

Troosttoegift

Om het geleden leed enigszins te verzachten, heb ik voor allen die Venlo een warm hart toedragen, een nostalgische terugblik in petto. Daarvoor moeten we terug naar het seizoen 1980-1981. Venlo 1 Limburgs beste! 5 April 1981.

Beeld.

Bron: Archief Huub Borghouts

Achter de tafel zitten te glunderen v.r.n.l.: Peter Schoeber, Huub Borghouts, Gerard van den Berg, Timo Elbers, Sef Schuurmans (+), Jos Rievers, Bas van der Grinten, Jan op de Laak, Ronald Traa en Nico van der Hoogt. (!)

Met een Bas die het schaken niet kan laten... Tijden van (G)oud & Glorie! Dit was het voor dit jaar, mensen. Dank aan allen voor het meeleven met ons team!

Extra dank aan Dennis en Hans-Jürgen voor de slotpotinfo met het muizengat...

Sorry, jongens, ik zag er geen gat meer in

Nico, juni 2024 O, en,

N.B. Deze tekst is zorgvuldig samengesteld zonder gebruik van A.I. zoals Chat GPT. Ook Nengels, niet ter zake doende zaken en spelfouten zijn consequent vermeden